

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană – 19 martie 2022

Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**
- **Nu se acordă puncte din oficiu.**

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A.

1 Eu cred că fiecare om trebuie să aibă un secret al lui, ca să fie cu adevărat frumos.
Și mai cred că fiecare carte trebuie să aibă o viață secretă a ei ca să fie cu adevărat bună.
Secretele astea nu-i bine să fie dezvăluite decât oamenilor încăpători pe dinăuntru. Când
5 îți pierzi un secret sau îl află cine nu trebuie e ca și cum te-ai împuțina, ca și cum ai scădea
în înălțime în loc să crești. Dar dacă-l spui unui om cu suflet mare, asta te întărește.
Secretele cărților dăinuie ani de zile. Cărțile care au un secret pot fi citite și după o sută
de ani, și după o mie de ani. De obicei scriitorul le-a scris pentru că a avut o mare durere
10 tainică sau ca să înveselească pe cineva trist sau ca să uite că el însuși e foarte bolnav
sau ca să câștige dragostea cuiva care nu-l băga în seamă sau ca să pună un strop de
aventură în viața lui monotonă. Dar asta nu trebuie să se vadă în carte, cartea se preface
că nu știe secretul scriitorului. Și scriitorul se preface față de carte că nu-i cere să-și
dezvăluie ascunzișurile, o lasă chiar să-l mintă. Dar secretul adevărat există totuși și îl
leagă pe scriitor de carte, și-apoi leagă cartea de cititori.

15 Însă la vârsta mea n-aveam eu habar de asemenea lucruri. Cum ți-am spus, nici nu
pricepeam aproape nimic cum trebuie. Cu mintea mea mică de-atunci nu-mi puteam
imagina decât că ziua de naștere a prietenului nostru e titlul unei cărți. Dar de ce spusese
că-i vorba și de-o femeie? Se pare că și ceilalți au gândit la început așa. Și-am prins să
ne uităm la toate cotoarele din raft, împărțindu-ne frățește și verișorește munca, fiecare
20 vreo douăzeci de rafturi, ca să găsim un titlu de tip 1 iulie (asta e ziua Dinei), așa ceva,
plus un nume feminin. Și-am tresărit cu toții când vărul meu a găsit o carte de Erich
Kästner care se chema *Ziua de 35 mai*. A, asta da zi de naștere! Dar când i-am spus-o,
unchiul nostru a râs fără să-și deschidă buzele, cum râdea el, mai mult pe dinăuntru, și a
spus că tare i-ar fi plăcut să fie născut într-o asemenea zi și că își va alege data de 35
25 mai pentru viitoarele aniversări. Când a rostit promisiunea asta s-a umbrat la chip, am
observat cu toții. Apoi ne-a mai dat un indiciu:

— Luna e bună, dar ziua e alta, cum cred că v-ați dat seama și singuri.

O, de-acum era floare la ureche. Cartea pe care o căutam avea ceva cu *mai*. Atunci
Dina a remarcat că *mai* poate să apară în titlu și altfel decât ca nume al unei luni.

30 — Ceva de genul „Au mai trecut șapte zile“, a completat fratele meu – care a înțeles
imediat –, adică, cum ar veni, 7 mai.

(Nu degeaba rezolva el primul problemele din cartea *Clubul micului logician* și, în
paranteză fie spus a ajuns profesor de matematică.)

35 Am dat de o mulțime de titluri cu cifre *Cinci săptămâni în balon, Ocolul pământului în optzeci de zile, Douăzeci de mii de leghe sub mări, Capra cu trei iezi, Cei trei mușchetari, După douăzeci de ani, Cei patruzeci și cinci*, iar despre cărțile cu nume de femei, ce să vă spun, erau nenumărate, în română, în franceză, în engleză, în germană și numai numele meu, Ana, l-am găsit în vreo trei titluri. Cu toate acestea n-am găsit vreo carte care să ne dezvăluie data secretă, nici eu, nici ceilalți. [...]

40 După ani am ajuns studentă la Facultatea de Litere, care e un fel de facultate de cărți. Am aflat aici, între altele, că „anticariat” vine de la antic, nu de la anti-. Și într-o zi din luna mai, privind fără mare chef o listă de cărți de citit pentru un examen, văd câteva titluri de Mircea Eliade. [...] Apoi cuvântul „secret” m-a dus cu gândul la bătrânul anticar, care ne învățase să iubim secretele. Nu știu de ce am presimțit că o să aflu acum, curând, ceva teribil de important. Și chiar atunci am mai văzut un alt titlu, și deodată literele mi s-au părut străbătute de mici lumini, ca stelele căzătoare pe cer, într-o zi de august: de după perdelele copilăriei mi-a apărut în față o curte cu bălării și o încăpere cu comori, în care patru copii au vrut să afle ziua de naștere a unui om plin de surprize, ca să-i poată dăruia un ceas antiacvatic. Cum spusese anticarul? Că ziua lui e la vedere, pe o carte. Că e legată de o femeie. Romanul lui Eliade se numea *Maitreyi*, numele unei fete din India. Ai înțeles, nu?

50 Mai-treyi. Și-n minte mi-a revenit coperta romanului pe care bătrânul anticar îl ținea chiar sub nasul lui și-al nostru, pe o măsuță, unde avea casa de marcat. De-atunci, în fiecare an, pe 3 mai, pe mai trei, mă gândesc la cea mai misterioasă și mai plină de cărți vacanță a copilăriei mele.

Ioana Pârvulescu - *Inocenții*

B.

55 SÂMBĂȚĂ, 20 IUNIE 1942

Pentru cineva ca mine, a ține un jurnal e o senzație foarte stranie. Nu numai că n-am mai scris niciodată, dar cred că mai târziu nici eu, nici altcineva nu va fi interesat de efuziunile unei școlărițe de treisprezece ani. Dar de fapt nu asta contează, am chef să scriu și, mai mult decât atât, să mă destăinui odată ca lumea și pe de-a-ntregul în privința a tot felul de lucruri.

60 „Hârtia este mai răbdătoare decât oamenii.” Mi-am amintit de vorba asta într-una din zilele mele ușor melancolice când, stând plictisită cu capul sprijinit în mâini, nu mă puteam hotărî, în apatia mea, dacă-i mai bine să ies sau să rămân acasă, și astfel, în cele din urmă, am rămas locului, continuând să mă frământ. Da, într-adevăr, hârtia este răbdătoare și, cum n-am intenția să dau vreodată cuiva să citească acest caiet cartonat care poartă numele pompos de „jurnal”, afară de cazul că o să-mi fac cândva în viață un prieten sau o prietenă care să devină Prietenul sau Prietena mea, probabil că n-o să-i pese nimănui de el.

70 Am ajuns acum în punctul de unde a pornit toată ideea asta cu jurnalul: n-am nicio prietenă.

75 Ca să fie și mai limpede, trebuie să dau o explicație, căci nimeni nu va înțelege cum se poate ca o fată de treisprezece ani să fie complet singură pe lume. Și nici nu-i adevărat. Am niște părinți adorabili și o soră de șaisprezece ani, am, dacă le-adun pe toate, cel puțin treizeci de cunoștințe sau ceea ce se cheamă prietene. Am o grămadă de admiratori care nu mă scapă din ochi și, când nu se poate altfel, încearcă în clasă să-mi prindă chipul măcar într-un ciob de oglindă de buzunar. Am rude, mătuși draguțe și un cămin agreabil. Nu, în aparență nu-mi lipsește nimic, în afară de o Prietenă.[...]

De aceea am acest jurnal.

80

Și pentru a întări și mai mult în imaginația mea ideea prietenei îndelung așteptate, nu vreau doar să înșir faptele în acest jurnal așa cum fac toți ceilalți, vreau ca acest jurnal să fie prietena însăși, iar această prietenă se va numi Kitty.

Povestea mea! (Ce tâmpenie! Așa ceva nu se uită.)

85 Fiindcă nimeni n-ar înțelege nimic din ce-i povestesc lui Kitty dacă încep așa, pe nepusă masă, trebuie să redau pe scurt povestea vieții mele, chiar dacă asta nu-mi face nicio plăcere.

JOI, 11 NOIEMBRIE 1943

Dragă Kitty,

90 Am găsit un titlu bun pentru acest capitol:

Odă stiloului meu

„In memoriam“

95 Stiloul meu a fost întotdeauna un obiect de preț pentru mine; îl prețuiesc mult, mai ales pentru penița lui groasă, fiindcă eu nu pot să scriu cu adevărat frumos decât cu penițe groase. Stiloul meu a avut o viață de stilou lungă și interesantă, despre care vreau să povestesc pe scurt.

100 Când aveam nouă ani, stiloul meu a venit într-un pachetel (înfășurat în vată), ca „mostră fără valoare“, tocmai de la Aachen, orașul bunicii, generoasa donatoare. Zăceam în pat cu gripă, în vreme ce vântul de februarie șuiera în jurul casei. Gloriosul stilou era pus într-un toc din piele roșie și a fost arătat imediat, chiar în prima zi, tuturor prietenelor mele. Eu, Anne Frank, mândra posesoare a unui stilou!

105 La vârsta de zece ani am avut voie să iau stiloul la școală, iar învățătoarea chiar m-a lăsat să scriu cu el. La unsprezece ani, a trebuit însă să-mi pun comoara din nou la păstrare, căci învățătoarea de la clasa a șasea nu permitea decât tocure și călimări cu cerneală ca instrumente de scris. Când am făcut doisprezece ani și am mers la Liceul Evreiesc, stiloul meu a căpătat, întru preamărirea sa, un nou toc, în care se putea pune și un creion și care, pe deasupra, arăta mult mai impresionant, căci se închidea cu un fermoar. La treisprezece ani l-am adus în Anexă, unde m-a însoțit prin nenumărate jurnale și caiete. Când am împlinit paisprezece ani, s-a sfârșit și ultimul an pe care stiloul meu l-a petrecut cu mine, iar acum...

110 Într-o vineri după-masă, după ora cinci, când am venit din cămăruța mea și am vrut să mă așez la masă ca să scriu, am fost împinsă cu brutalitate la o parte ca să le fac loc lui Margot și tatei, care urmau să-și exerseze latina. Stiloul a rămas nefolosit pe masă, posesoarea lui a trebuit, suspinând, să se mulțumească cu un colțișor de masă și a început să frece boabe de fasole. „A freca boabe de fasole“ înseamnă aici a reda boabelor de fasole brună mucegăite un aspect decent. La șase fără un sfert am măturat pe jos, am adunat mizeria împreună cu boabele stricate pe un ziar pe care l-am aruncat în sobă. A izbucnit o flacără uriașă, iar eu m-am bucurat că în felul ăsta focul, care până atunci agonizase, se întetise din nou.

120 Se făcuse din nou liniște, latiniștii se căraseră, iar eu m-am așezat la masă ca să scriu ce-mi propusesem. Dar, oriunde am căutat, stiloul meu era de negăsit. Am mai căutat o dată, a căutat și Margot, a căutat mama, a căutat tata, a căutat Dussel, dar obiectul dispăruse fără urmă. [...]

125 Mi-a rămas o consolare, chiar dacă una destul de slabă: stiloul meu a fost incinerat, exact așa cum vreau și eu să fiu cândva.

A ta, Anne

Jurnalul Annei Frank

C.

1 Un jurnal este, de obicei, un caiet în care există niște intrări aranjate, de cele mai multe ori, în ordine cronologică. Poate fi folosit pentru a planifica niște activități viitoare

sau doar pentru a înregistra ceea ce s-a întâmplat în cursul unei zile. Asemenea caiete pot conține informații din domenii foarte diferite ale civilizației umane sau personale.

- 5 Unii autori de jurnale consideră că jurnalul pe care îl țin e un prieten aparte și îi dau chiar un nume. Celebra Anne Frank, fetița evreică ce a supraviețuit ani de zile în ascunzătoarea unei case din Amsterdam, își botezase jurnalul "Kitty". Jurnalele au un efect psihologic foarte puternic și îi dau autorului senzația unui public, a unui spațiu personal, protector, sau a unui ascultător, chiar dacă în cele mai multe cazuri cel care îl scrie este și singurul cititor al jurnalului. [...] Ca observație generală, cei care scriu un jurnal sunt de obicei și cititori ai jurnalelor altor scriitori.
- 10

https://ro.wikipedia.org/wiki/Jurnal_intim

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Cuprinde doar cuvinte derivate seria:

- a) *încăpători; cineva; înălțime;*
- b) *întărește; scriitorul; tainică;*
- c) *preface; ascunzișurile; fiecare;*
- d) *promisiunea; viitoarele; logician.*

2 puncte

2. Cuprinde doar cuvinte compuse prin alăturare seria:

- a) *altfel; optzeci; despre;*
- b) *treisprezece; antiacvatic; deodată;*
- c) *fiecare; de la; de după;*
- d) *ceea ce; vreodată; cineva.*

2 puncte

3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor *a ține, senzație, efuziunile*, din rândurile 56-58, sunt în ordine:

- a) *a purta; trăire; exteriorizările;*
- b) *a apuca; emoție; pretențiile;*
- c) *a scrie; senzor; mofturile;*
- d) *a completa; sentiment; manifestările.*

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte la cerințele de mai jos:

4. Precizează numărul propozițiilor din textul B, cuprins în rândurile 79 - 81.

2 puncte

5. Indică raportul sintactic existent între propozițiile din fraza: *Am mai căutat o dată, a căutat și Margot, a căutat mama, a căutat tata, a căutat Dussel, dar obiectul dispăruse fără urmă.*

2 puncte

6. Transcrie, din textul A, rândurile 1-5, un pronume personal, în cazul genitiv, respectiv un pronume reflexiv, în cazul dativ.

2 puncte

7. Alcătuieste un enunț în care verbul *a ajunge*, din rândul 32, să aibă altă valoare morfologică, precizând-o.

2 puncte

8. Formulează un enunț pe care unchiul l-ar putea rosti în contextul din rândurile 25-26, pentru a le oferi copiilor un alt indiciu, folosind și un verb cu funcție de atribut.

2 puncte

9. Construiește un enunț în care substantivul *promisiunea* să aibă funcția sintactică de circumstanțial de scop.

2 puncte

10. Corectează, rescriind biletul pe care Margot din textul B l-ar putea nota, ca mesaj pentru Anna, în urma pierderii stiloului : *Nu fii supărată pe mine, sar putea ca să-ți fi dat stiloul din greșală în grămada cu bobii de fasole.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte**

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare dintre întrebările de mai jos, cu privire la textele date:

1. La ce face referire secvența „A, asta da zi de naștere!” din rândul 21? **6 puncte**
2. Care este explicația faptului că Anna își botează jurnalul „Kitty”, conform textului C? **6 puncte**
3. De ce „3 mai” îi amintește Anei de *cea mai misterioasă și mai plină de cărți vacanță a copilăriei ei*? **6 puncte**
4. Cum poți explica semnificația cuvântului „secret” din rândurile 42-43? **6 puncte**
5. Prin ce se aseamănă atitudinea Anei (textul A) cu aceea a Annei (textul B)? Exemplifică prin câte o secvență comentată din fiecare text. **8 puncte**
6. Ce semnificație au cuvintele din rândul 61, pe care Anna și le amintește: „*Hârtia este mai răbdătoare decât oamenii.*”? **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**40 de puncte**

Imaginează-ți că ești Ana, personajul narator din textul **A** și, încercând să dezlegi secretul unchiului tău, tocmai ai citit notele din *Jurnalul Annei Frank*.

Redactează un text narativ, sub forma unei pagini de jurnal, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare, evidențiind emoția descoperirii unui alt secret.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând tema și conținutul; **8 puncte**
- respectarea trăsăturilor unui text narativ și a convențiilor unui jurnal; **8 puncte**
- realizarea coerenței tematice și a coeziunii; **4 puncte**
- includerea unei secvențe descriptive; **4 puncte**
- folosirea a două figuri de stil diferite; **4 puncte**
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. **4 puncte**

Vei primi 32 de puncte pentru conținutul compunerii și 8 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.